

Cziczó Attila:

DZSON MEKLÉN VAGYOK

szatíra két felvonásban

©2019

www.cziczo.hu

szereplők:

Karmossy Dávid

negyvenes, jóvágású színész

Tölgy F. Olivér

ötvenes, egykor jóvágású színész

Ferike

ötvenes, mogorva sorozatgyilkos

Makarov

hatvanontúli, sármos ügynök

Balázs Putyi

harmincas, önelégült celeb

*egyszer kicsi voltam,
egyszer óriás lettem,
egyszer elkallódtam,
egyszer végre jót is tettem,
egyszer nekem lett igazam,
egyszer jó nagyot tévedtem,
egyszer ledöntöm a falam,
egyszer végre megérkezem...*

(Színházi öltöző. A háttérben szól a rádió. Makarov ül a tükör előtt, nézegeti a ráncait. Egy laposüveget vesz elő a zsebéből, meghúzza. Érkezik Dávid, színpadi jelmezben és sminkben.)

[RÁDIÓ] ... erősítette meg a rendőrség. A magát Matador de Actoresnek elnevező sorozatgyilkos áldozatainak száma ezzel ötre nőtt. A filmszínházi szakma képviselői felindultan nyilatkoztak az esettel kapcsolatban, felmerült annak is a lehetősége, hogy a mozik és színházak egy időre bezárják kapuikat, az előadásaitak pedig lemondják. A hatóság teljes hírzárlatot rendelt el. Bájos tigriscápák születtek a bécsi Akváriumban. A kicsiket már a látogatók is megtekinthetik. Herbert Schwartz, az Akvárium igazgatója pályázatot hirdetett az új jövevények leendő keresztszüleinek. És most zene.

MAKAROV De randa vagy, fiam!

DÁVID (leül) Adsz?

MAKAROV (nemet int, majd meghúzza az üveget)

DÁVID (csend) Mondasz valamit?

MAKAROV (hallgatja a rádiót) Matador de Actores...
(nevet, majd komolyan folytatja) Hívott a Garas.

DÁVID (megretten)

MAKAROV Rengeteggel tartozol. Nem lesz ennek jó vége! Csak egy kicsit állj le. Csak egy kicsikét.

DÁVID Arénával mi a helyzet? Lesz nyáron?

MAKAROV TAO nélkül? (nevet) Felejtsd el! Jövőre mit ajánlott a Matyi?

DÁVID Egy Csehov, egy Nyéki posztmodern ökörség, meg valami észts abszurd.

MAKAROV (nevet) Matador de Actores... (Dávidnak) Főszerepek?

DÁVID Mindig.

MAKAROV Akkor te belerokkansz ebbe a pályába, fiacskám. Ennyi próbát már nem bírsz ki.

DÁVID Faszt nem.

MAKAROV (odahajol) Te vagy a legjobb, ugye tudod?

DÁVID Persze, hogy tudom.

MAKAROV De a tested nem tudja követni az agyadat. Állj le ezekkel a művészkedős ugrabugrákkal, pihenj egy kicsit, szedj össze egy hölgyikét állandóra, és olvass!

DÁVID (csend) Mit olvassak?

MAKAROV (csend) Mit szoktak? Nem tudom... Ami lenyugtat.

DÁVID Bibliát? Vagy Kurírt? (sminkjét mossa) Ne idegesíts inkább!

MAKAROV Ma este mit csinálsz?

DÁVID Mit? Szerinted mit? Bebaszok valahol.

MAKAROV Bassz!

DÁVID Utálom, amikor trágár vagy. (utánozza Makarovot) Nem pásszol hozzád.

MAKAROV A Baracskai Karinak mondta anno ugyanezt a Marosi Katica, de szó szerint, mire a Baracskai odahajolt hozzá, s jól hallhatóan azt suttogta a fülébe: drága Katicám, ha te pásszolsz hozzám szerdánként, akkor a hét többi napján lehetek olyan trágár, amilyen ügyetlen te a gatyámban. (nevet) Ez a Baracskai egy fenomén!

DÁVID Az ostobák sajátja a káromkodás.

MAKAROV (bólogat)

DÁVID (nevetve) Egy faszt!

MAKAROV (iszik) Lenne egy munka.

DÁVID Reklám?

MAKAROV Súlyosabb.

DÁVID Valami társadalmi célú, mosolygós, szívhez szóló üzenet?

MAKAROV Dávidom, mit szólnál, ha abbahagynád egy időre a színházasdit?

DÁVID Hallgatlak.

MAKAROV (nem érti) Ennyi.

DÁVID Ennyi?

MAKAROV Mit szólnál ehhez?

DÁVID Jó, oké, abbahagyom.

MAKAROV (hosszan iszik)

DÁVID Mondod végre?

MAKAROV Lenne egy film. Egy megagiga produkció.

DÁVID Giga?

MAKAROV Mega.

DÁVID Szórakozol velem?

MAKAROV Persze nem itthon!

DÁVID (izgatott) Hanem?

MAKAROV U.S.A. [jueszéj]

DÁVID Szórakozol velem?

MAKAROV Nem, kérlek, ez komoly.

DÁVID Hollywood?

MAKAROV Részben.

DÁVID Milyen részben?

MAKAROV Felesben a kínaiakkal.

DÁVID (nem érti)

MAKAROV (elővesz egy csokoládét) Beosztom. Naponta hét kocka. (eszik) Cudar egy világ ez hatvanon túl!

DÁVID Szórakozol velem?

MAKAROV Csodálom én a te agyadat, fiacskám! A világirodalom legszebb és legpontosabb

mondatait mondod el estéről estére, mégis képtelen vagy a műves beszédre.

DÁVID

(szólna)

MAKAROV

Ki ne mondd nekem negyedszerre is, hogy szórakozom-e veled! Nem, nem szórakozom. Próbállak a helyedre tenni, Dávid drágám. Próbállak. (iszik) Ennyi. Naponta három és fél deci. No mindegy... Ott tartottam, hogy lenne egy film. Amerikai-kínai koprodukció, keresnek bele egy kelet-európai színészt. Nagy pénz, kis színvonal, rengeteg kötőjel. Ennyi röviden.

DÁVID

(csend) Tényleg csak három decit iszol naponta?

MAKAROV

Három és felet! Be kell osztanom! Mindent. Iszom hozzá ezt a vizet... (elővesz egy üveget) Szigetközi Frissvíz. Aranyáron mérik, de tényleg csodálatos. Csak hát... Víz.

DÁVID

Ki rendezi?

MAKAROV

Ülj le!

DÁVID

(leül) Mert?

MAKAROV

Paul Harrison.

DÁVID

Ne bassz...

MAKAROV

Két Oscar után gondolom akar keresni egy kis pénzt.

DÁVID

(ideges) Szerinted?

MAKAROV

Szerintem te leszel a kelet-európai. Kicsit megdolgozunk, fél évre leteszed a piát, és a premier után veszünk egy stadiont valahol. A kamatokból.

DÁVID

(csend) Feladjak egy karriert?

MAKAROV

Szeretem a humorodat. Van benne valami angolos méltóság, s egy csipetnyi orosz vadállatiság. Nem, nem kell feladnod egy

karriert. Mert hiszen miről is beszélünk? Iparról. Évente úgy kábé kétszáz este kiállsz a színpadra. Ott vagy, te vagy, nézel, művész vagy. De könyörgöm az arabus istenre, te ugyanazt csinálod évente úgy kábé kétszáz este, mert ezek nem rendeznek meg téged, hanem használják, ami eleve adott: hogy ott vagy, te vagy, nézel, mert te egy Cristo Redentor... Nem, te egy Godzilla hatalmasságú művész vagy!

DÁVID (összetörten) Engem itt szeretnek.

MAKAROV Persze, hogy szeretnek. De akkor is szeretnek majd, amikor Jet Li veri pépesre a képedet a Góbi sivatagban.

DÁVID Jet Li is?

MAKAROV Mit tudom én! (elővesz egy csomag mazsolát) Ebből is el kell fogyasztanom naponta egy staneclit. Szörnyű ez az öregség. Ezek a szabályok, kérem! (miközben mazsoláztat) Jövő héten felmondasz, aztán elvonulsz tréningezni az Olivérrel.

DÁVID Mit csinálni?

MAKAROV Fel kell dobni rád 10 kiló izmot. (közelebb lép) S próbálj meg elfelejteni mindent! (iszik) Egy korty Szigetközi, s máris jobb a közérzetem. Fiacskám, hidd el, jóra fordul az életed!

DÁVID (csend) Milyen Olivér?

MAKAROV Milyen, milyen... Hány Olivért ismersz?

DÁVID (bizonytalan) Tölgy?

MAKAROV Bezony ám! A Tölgy F. Olivér.

DÁVID De ő... visszavonult azután... az izé után, nem?

MAKAROV Nem vissza, hanem elvonult. Igen, hátat fordított a pályának. De a tudása, az a tudás, amit csak ő képvisel, az számít.

DÁVID (felnevet) Azért ennél kellemetlenebb sztori még nem történt a magyar színésziparban. És Spielberg, bazdmeg!

MAKAROV Miért lenne kellemetlen? Megcsömörlött.

DÁVID Forgatott egy hollywoodi szuperfilmben, főszerepet kapott, aztán maradt huszonhárom másodpercet a filmben. Ez ciki. Én minimum főbe lőttem volna magam.

MAKAROV Innen is lehet nézni. (iszik) Igen, nem jött ki a legjobban a sztoriból. De nem is ez a lényeg, hanem az, hogy van valaki, aki már közelről átélte azt, amit a Kárpátokból legfeljebb Lugossy Béla. Na meg Gábor Zsazsa.

DÁVID Meg még néhányan. (csend) És ha nem akarom?

MAKAROV (megveregeti a vállát) Akarod. Hidd el nekem, akarod. (elindul) Lent vár a Balázs Putyi, felküldhetem?

DÁVID (nem válaszol)

MAKAROV Rendben, felküldöm. (kimegy)

(Dávid szótlanul leül a tükör elé. Hosszan néz maga elé, majd lemossa sminkjét. Megáll, kezébe veszi a poharát, feláll, s mint egy Oscár-átadón, belekezd egy kamuangol köszönőbeszédbe. Kiröhögi magát.)

PUTYI (belép) Csumpi!

DÁVID Csumpi?(oda sem néz) Hadd kérdezzem már meg, mert mióta ismerlek, itt furdal bennem a kíváncsiság sarokcsiszolója, hogy miért kell neked (két kezével mutatja az idézőjelet) „színészként” ennyire mellbe basznod a magyar nyelvet?

PUTYI (leül) Látom, nem vagy jól. (nevet) A Garas nagyon keres.

DÁVID A Keres meg nagyon garas. (felröhög) Megoldva.

PUTYI Aham. (csend) A Rózsai nagyon nem érti ezt az abszurd dolgot. Nagyon nem.

DÁVID Mert te érted, ugye? Amúgy nem Rózsai, hanem Rózsás.

PUTYI Nekem tök mindegy, hogy ai vagy ás. Rendezni akkor sem tud.

DÁVID De, tud rendezni... (legyint) Mindegy...

PUTYI Mert te mindent tudsz.

DÁVID (cikizve) Igen, én mindent tudok.

PUTYI Jaj, Díjaskám, nem kell ahhoz színműt elvégezni, hogy valaki nagy színész legyen!

DÁVID Putyikám, de bizony, kell. A Színmű az Színmű! (szomorúan elnéz a távolba)

PUTYI Engem a Z tévé felrakott a celebtérképre. Elfogadtam. Színészként kellek? Színészkedem. Kit érdekel, hogy milyen papírom van? De az nekem kijár, hogy ne csak öt percet legyek a színpadon. Akármennyi szöveget bemagolok, de nekem jelenlétem van a színpadon. Érted?

DÁVID Értem, hát. Kit érdekel, hogy szart csinálsz? Senkit. Igazad van. Magold be!

PUTYI Mi a szar? Te mondod meg? Hm? Szerintem a jegypénztáros mondja meg.

DÁVID Igazad van, Csumpikám, mert tény, hogy ripacskodásba még nem halt bele ebben a rohadt világban önmagát színésznek hazudó senki sem.

PUTYI Bocsánat, de nem senki vagyok, hanem egy betonkemény celeb. Január óta pedig filmsztár is. És pont.

DÁVID Azt inkább ne nevezzük filmnek! (nevetve)
 Putyi, amúgy te nem celeb vagy, hanem
 jelenség. A jelenkor elcseszett jolly
 jokere.

PUTYI Jelenlét. Nem jelenség, hanem jelenlét.
 Nem figyelsz?

DÁVID Szemantikai kérdés.

PUTYI Most mit jössz nekem idegenszavakkal? Azt
 hiszed, annyira paraszt vagyok, hogy nem
 értem?

DÁVID (bólogat)

PUTYI Te rohadatul féltékeny vagy, mert évek óta
 ugyanaz az ezer túlművelt néző néz téged a
 színpadon, de ha végig mész az utcán,
 fingjuk sincs a bámészkodóknak, hogy ki is
 vagy te. Tőlem beraktározhatsz kismillió
 díjat a kamrádba, de én még ezzel a fos
 filmmel is százszor annyi emberhez jutok
 el, akik megveszik azt a jegyet, amiből
 nekem is csöppen valamennyi. És! És! Én
 nem az adófizetők pénzét nyúlom le, hanem
 a kőkemény piacról kaszálok. Na, erre mit
 mondasz?

DÁVID (csend) Láttad te a Sivatagi skorpiókat?

PUTYI Amiben az a magyar csávó szerepelt? Ja!
 Elég menő volt az a huszonhárom
 másodperces ivás! (nevetve imitálja)
 Glugyglugyglugy...

DÁVID Ja. De azért elég... (megnyomja a szót) menő,
 hogy egy magyar Hollywoodban szerepel...
 Vagy nem?

PUTYI Meginni egy kulacs vizet egy Spielberg
 filmben? Az nagyon gáz, öreg. Nagyon-
 nagyon kellemetlen.

DÁVID Megyek, letussolok, aztán igyunk valamit!

PUTYI (utána kiált) Minek letisztítani magad egy
bebaszáshoz?

(Putyi előveszi mobilját, pötyög rajta. Nyílik az ajtó, és
Ferike lép be.)

PUTYI Te meg ki vagy?

FERIKE (nem válaszol)

PUTYI Öreg, szerintem nem jó helyen keresgélsz.
(kikiabál) Itt van egy faszi!

FERIKE (erős akcentussal) El arte no está a la
venta.

PUTYI (röhög) Asztapasztacipópaszta! Figyu,
Banderas mucsácsó, szerintem most lépj le,
mert ha előveszem zordabb éneket, neked...

(Nem tudja befejezni a mondatot, mert Ferike mögé ugrik,
és egy vékony dróttal megfojtja. Miután végzett, zsebéből
elővesz egy madártollat, és Putyi ingjébe tűzi.
Megigazítja haját, majd örült módjára sziszeg egyet, mint
a mitológiai kígyókirály. Körülnéz, majd behúzza maga
mögött az ajtót. Kis idő múlva Dávid érkezik egy
törülközővel a derekán.)

DÁVID (észreveszi Putyit) Kelj már fel!
(belerúg) Hahó!

(Dávid lassan megérti a helyzetet. Pánikba esik.)

DÁVID Basszameg! (megkeresi mobilját, tárcsáz)
Makarov! Gyere azonnal! Putyit
kicsinálták.

(Sötét.)

(Színházi öltöző. Makarov egy joghurtot eszik kiskanállal. A szomszéd szobában Dávid pakol, csak a hangokat halljuk.)

MAKAROV Matador de Actores. (nevet) A gyilkos hungarreádor. (kikiabál) Matyi hogy fogadta, hogy lelépsz?

DÁVID (hangja) Üvöltött és leköpett.

MAKAROV Azt szokta. Jó igazgató, jó szakember, mindent tud a színházról, néha még lelke is van, de nem egy jó ember ez a Matyi. Nem a legjobb. (eszik) Az nem tetszik neki, hogy nem ő rúghatott ki, hanem te mondtál fel. Bizonyos érzékenységre vall ez részéről.

DÁVID (jön be egy nagy papírdobozzal) Ide már nem várnak vissza, az hótziher.

MAKAROV Hótziher... Micsoda gyönyörű kifejezés! Sváb... De mindegy. Nem is kell, hogy visszavárjanak.

DÁVID Leetted magad.

MAKAROV (nézi a joghurt pöttyöt zakóján) Kezd tele lenni a toleranciám ezzel a... Most nézd meg, miket kell ennem!

DÁVID A rendőrségen mi volt?

MAKAROV Nyom semmi. Putyit kedden temetik. Küldjünk egy koszorút, vagy elmész?

DÁVID Szegény ember. A színpad nem sír majd utána, de nem ezt érdekelte. Van nálad valami pia?

MAKAROV Jobb is, ha most lépsz le kicsit a pályáról. Leforgatod ezt a filmet, aztán mire visszatérsz, lenyugszanak a kedélyek.

(sóhajjt) Amúgy nincs nálam pia. Tegnap sajnos megittam a félheti adagomat.

DÁVID

Én is lehettem volna...

MAKAROV

Dehogyan lehettél volna! Követed te az eseményeket? Jó színészt nem öl ez a barbár, csak a populáris filmművészetünk kóklerjeit likvidálja precíz megszállottsággal. Ráadásul filmben veled nem lehet találkozni. Ezen a statisztikán próbálok most javítani. (iszik) Csak felidegesítesz engem, fiacskám!

DÁVID

(sóhajjt) Ki a jó? (csend) Aki ugyanannak az ezer túlművelt nézőnek játszik évek óta, vagy aki nem az adófizetők pénzéből él, hanem a piaci viszonyok szerint keresi meg a megkeresendőt?

(Látszik, hogy Dávid hosszú monológra készül, Makarov inkább leül, s úgy hallgatja. Zsebéből magokat eszeget, ám megakad a torkán egy. Hosszan fuldoklik, de nem akarja megakasztani Dávid monológját. Nagy nehezen iszik egy korty vizet.)

DÁVID

(csend) Rózsás szerint három adomány kell ahhoz, hogy művész lehess! Kell az a képesség, ami különlegessé tesz. Azután kell az az érzékenység, vagy mondjuk inkább tehetségnek, ami megadja az egyediségedet. És kell végül az a nyitottság, ami segít e kettőt harmóniában átvezetni a nyugtalanság folyóján. Ha mindhárom adomány birtokában vagy, már csak meg kell nyomnod az indítógombot, s nincs megállás a halálig, s még azután sem. De nehogy azt hidd, hogy ennyivel megúszod! Mert nem egy, hanem egy egész

sor gomb várja, hogy kiadd a parancsot. Ha arra voksolsz, hogy a munkát választod, akkor alázattal csinálhatod végig az egészet, de belefáradsz. Ha azt választod, hogy törtetve száguldasz végig az utadon, messzebbre juthatsz ugyan, de az építkezés mellett a pusztítás is részed lesz. Ha a család gombra teszed kezedet, az illúziók kísérik végig próbálkozásaidat, s bár látszólag a csillagokig emelkedsz, valójában el sem mozdultál a földtől. Ott maradsz végig, ahonnan elindultál. Szar ügy. Huszonévesen híres akartam lenni. S nem a munka gombot nyomtam meg a startnál. Törtettem, s pusztítottam. Szerencsémre Rózsás volt a tanárom. Vele sikerült áttérnem arra az útra, ami a legszentebb a művészet táptalaján. Vallásos áhitattal vetettem bele magam a munkába, ami eljuttatott oda, ahol most tartok. Sajnos elfáradtam. S bár hittem minden szent akaratban, egyedül magamban nem sikerült. Hinni. Így lettek társaim a pia, a kokó, a puncik. (csend) Én is érzem, hogy most kell váltanom! De hogy legyek csaló, amikor ebben az egyben nem hiszek? Hogyan?

(Közben Makarov zsebében megszólal a mobilja. Drámai komolyzene szól, ami pont passzol zenei aláfestésként Dávid monológjához. Makarov próbálja kinyomni a telefont, de nem sikerül, csak Dávid beszédének végén.)

MAKAROV Bocsánat. (kinyomja a mobilt) Ezekkel a monológjaiddal lohasztod le a rajongóid vérbő lelkesedését. (csend) Igyál Szigetközi frissvizet, s egyből helyreáll

az agyad vérellátása! (iszik) Kéne valami reklámszerződést kötnöm velük. (elgondolkozik az ötleten) Mindjárt itt van Olivér.

DÁVID Idehívtad?

MAKAROV Ide. Hadd pukkadjon meg a Matyi!

DÁVID Pont ma...?

(Nyílik az ajtó, belép Olivér. Csend. Dávid Makarovra néz, mint aki várja, mit is mondjon. Olivér körbe sétál az öltözőben, majd leül a tükör elé.)

MAKAROV Szervusz, Olivérkám! Bemutatom neked Dávidot...

OLIVÉR Itt történt?

DÁVID (félszegen) Itt... Mármint a gyilkosság, ugye?

OLIVÉR (nem érti)

MAKAROV Volt itt egy kis gyilkosság. Nem lényeges.

DÁVID (felháborodottan) Szerintem kurvára lényeges!

OLIVÉR Látom, kedveled a trágárságot, a legkevésbé megbecsült hungarikumot. Igen. Tehát még egyszer megkérdezem: itt történt az elhatározás?

MAKAROV Bizony, itt. Pontosan itt. (noszogatja) Dávid, kérlek...!

DÁVID (nem érti)

OLIVÉR A mérföldkövek viszik előre ezt a világot. Az emberek mérföldkövei. Itt is egy. De! És ez egy nagyon fontos „de”, mert most van az a pillanat, amikor belebetonozzuk életvonaladba ezt az útelágazódást. Visszaút nincs. Ha elindulsz, nem térhetsz vissza ebbe a pontba. Nincs rá lehetőség.

MAKAROV (csend) Gyönyörű gondolatok! És micsoda bonyolult szavak! Ugye, Dávid? Azt gondolom, írjuk is alá a szerződést, és vágjunk bele ebbe a boldog, hasznos, gyarapodást jelentő... (nehezen mondja ki) gyarapodást jelentő útelágazódásba!

OLIVÉR Nem lesz semmilyen szerződés.

MAKAROV Nem lesz?

OLIVÉR Akarod, vagy nem akarod, Dávid?

DÁVID (bizonytalan) Akarom. Azt hiszem...

OLIVÉR Ne hidd! Tudd!

DÁVID (idétlenül felröhög)

OLIVÉR (közel lép) Mi a művészet? Tudod-e a választ?

DÁVID (Makarovnak) Na, figyeljetek, ezt most fejezzük be! Mi ez a baromság?

OLIVÉR (halkan) Mi a művészet?

DÁVID (csend) A művészet az emberi gondolat megszentelése.

OLIVÉR Ezt nem te mondd.

DÁVID De én mondom.

OLIVÉR Nem.

DÁVID De.

OLIVÉR Nem.

DÁVID De.

OLIVÉR Nem.

DÁVID (csend) De.

OLIVÉR (hirtelen) De.

DÁVID Nem... Oké, a Rózsás mondta, de...

OLIVÉR El tudsz-e felejtteni mindent, amit a színészetről tudsz, tanultál, megszoktál?

DÁVID (Makarovra néz)

MAKAROV Válaszolj, Dávid!

DÁVID Miért kellene elfelejtenem?

OLIVÉR Mert ahová készülsz, az egy másik dimenzió.

DÁVID Mert egy akciófilm?

OLIVÉR Mert egy másik felfogás.

DÁVID És ha nem akarom elfelejteni?

OLIVÉR Úgy nehéz lesz.

MAKAROV Persze, hogy elfelejti, hiszen akarja az újat. Dávid, édes fiacskám, ugye, hogy így van?

DÁVID (mogorván) Így van.

OLIVÉR Hétfőn indulunk.

DÁVID Hova?

OLIVÉR Oda.

MAKAROV Tudod, Olivérnak van egy kis erdei háza, ott a nyugalom vár, semmi és senki sem zavar. Persze a költségeket majd rendezem...

OLIVÉR Nincsenek költségek. (Dávidnak) Se alkohol, se tudatmódosító szerek, semmi.

MAKAROV Enni azért kell, ugye?

OLIVÉR Eszünk.

DÁVID De mit?

OLIVÉR Amit eszünk.

MAKAROV (csend) Úgy gondolom, mindent megbeszéltünk...

OLIVÉR (elindul, majd megtorpan) Dávid, örülök, hogy vágyod a változást. (elmereng) Talán most jött el az ideje, hogy legyen végre egy magyar sztárja a filmművészetnek! (kimegy)

MAKAROV (csend) Egész jól ment.

DÁVID (leroskad) Mit csinálunk, ember? Mit?

MAKAROV Dávid, fiacskám, megpróbálom összefoglalni. Van egy művész, te, aki a szakma és a közönség kegyeltje vagy, még ha ugyanarról az ezer túlművelt nézőről is beszélünk csupán, de ez most nem lényeges, ám ez a kegyelmi állapot nem véletlen, hiszen a kvalitásaid mind erre

predesztinálnak - gondolom, így kell mondani, Rózsás legalábbis így használja méltatásaidban. Nos, ez a művész, akit a szakma és a közönség is vállán hordoz körbe a dicsőség pályaudvarán, ez a művész bizony nem képes kezelni ezt a fennkölt helyzetet, mert a pia, a kokó és a pina, ugye, ami elveszi az élet a létezésnek. S most ez a szinte isteni körülzsongással körbefont ember, ez a génusz kap egy lehetőséget, hogy a magasművészet kúpján lecsúszva, a mélybe vesse magát, ahol az intellektus kevésbé mérvadó, ellenben a tinta vastagon fog, hogy kiegyenlítődjék ez az ellentmondásos létezés. Érthető vagyok? Dávidkám, ragadd meg az alkalmat, tegyél félre sértettséget, hiúságot, csináld végig ezt a kanosszát, hogy úgy térhess vissza az Olimposzra, ahogy az az isteneknek kijár! Pakolj össze, rendezz el mindent, s hétfőn pattanj a lovad hátára, hogy elindulj azon az úton, ami megment és felemel!

DÁVID Mi volt ez, valami Kosztolányi idézet? Az útelágazódást bezzeg nem tudod kimondani!

MAKAROV (iszik) Majd vitetek néhány rekesz frissvizet, mert enélkül nem lehet létezni, fiacskám.

DÁVID (csend) Milyen lóra?

MAKAROV Olivér lóháton közlekedik. A Szilas pihenőhelyig kitaxizol, ott vár rád reggel 6-kor.

DÁVID Szilas, reggel, hat. Fasza. Lóháton, mint egy Gazdagréten újjászületett John Wayne.

MAKAROV Kéne neked valami vicces sorozatszerepet is találni! Mert jól áll neked ez az egyszerűség.

DÁVID (elgondolkozva) Egy sorozat, ja...
(körülnéz) Lehet, hogy utoljára vagyok itt?

MAKAROV Minden lehetséges. De ne bánd! Olyan még nem volt, hogy ne lett volna valahogy. Én bizakodom.

(Sötét.)

*lőháton indul útjára a sztár,
kit a zöld erdő mélyén megújulás vár.
ledobja álarcát, mit a teátrum adott,
s nótáját dúdolja, mint egy lehangolt fagott.*

(Egy ódon erdei faház belső. Puritán berendezéssel, kissé állott szaggal várja az érkezőket. Középen, a komódon egy hatalmas lapos tévé terpeszkedik, a földön heverő halom DVD társaságában. Dávid lép be, kezében egy nyereggel, másik kezében bőröndjével. Körülnéz. Kint egy autó indul, majd Makarov lép be a házba.)

MAKAROV (körülnéz) Csodálatos! Nincs igazam, Dávid?

DÁVID Makarov, ennek nem lesz jó vége.

MAKAROV Ne foglalkozz Matyival! Miért pont ő tudna átkot szórni? Különben is, aki elátkoz, arra visszaszáll. Pakolj le, fiacskám, holnap érkezik az étel, hozattam két rekesz Szigetközit is. Hetente küldik, megegyeztem velük, majd egy rövid filmeckét forgatnak veled, de az most ráér.

DÁVID Hol van?

MAKAROV Beköti a lovakat. Ilyenkor ő... hogy is mondjam... elmélkedik még egyet az állatokkal. Tudod, Olivér egy természeti lény lett. Ne akard megérteni, de főleg megtéríteni.

DÁVID Azért az a huszonhárom másodperc eléggé gallyra tette, mi?

MAKAROV Túléli. Mély nyomot hagyott benne ez a kissé megalázó szituáció, meg is zuhant kissé, de hittel él az ember, fiam!

DÁVID (elmereng) Huszonhárom másodpercig inni egy kulacsból, premierplánban... Baszki, ez nagyon kellemetlen. Nem az a tipikus hollywoodi álom.

MAKAROV De forgatott három hónapot Spielberggel. Mondj még valakit a közel s távoli környezetedből! Ez megfizethetetlen.

DÁVID Mondasz valamit.

MAKAROV Persze azért megfizették, de... mindegy.

DÁVID (leül) Mit fogok itt csinálni?

MAKAROV (nézi a mobilját) Telefonálni azt biztosan nem. (elteszi) Megtisztulsz, Dávid. Kitisztítod elméd, s úgy elrepül majd az a nyolc hét... (olvas egy cetliről) Dund Sayhni Nuruban, hogy észre sem veszed.

DÁVID Dund Sayhni Nuruban? Az meg hol van?

MAKAROV Mongóliában.

DÁVID Az de jó kis hely!

MAKAROV Én most magatokra is hagylak, vár a taxi. De ígérem, nem tudsz elfelejteni, mert társaságomat igen gyakran fogjátok élvezni. (elindul) Hétvégén érkezik egy asszisztens, Olivér is beleegyezett. Nos... Filmsztár leszel, Dávid! (elővesz zsebéből egy zacskó magot) Jobban jársz, mint én ezekkel a magvakkal. Majd jövök. (kimegy)

DÁVID (magának) Rimszkij, Trigorin, Claudio, Csongor, Lysander, Don Juan, Shylock, Odüsszeusz... és Platonov helyett Kovac őrmester... Fasza.

(Bejön Olivér. Sokáig csak áll a szoba közepén, nem néz Dávidra. Dávid ettől zavartan feláll, téblábol, majd visszaül. Olivér is leül a kandalló mellé. Egy pálcikát rágcsál, úgy nézi Dávidot. Hosszú-hosszú csend.)

DÁVID (bizonytalanul) Igen?

OLIVÉR Mit gondolsz a kitartásról? És a büszkeségről? Önismeretről? Áldozatról?

Miért állsz ki, ha kiállsz? Magadért? Vane hited?

DÁVID Lassabban, kérlek! Ez valami szójáték? Vagy activity?

OLIVÉR Az értékrendedre vagyok kíváncsi. Hogy majd tudd, honnan hová jutottál.

DÁVID De mi a kérdés?

OLIVÉR Mit gondolsz ezekről?

DÁVID Önbecsülésben élenjárok. De... Nem tréningezni jöttünk? Hajrá! Fekvőtámasz? Vagy adsz egy olyan vödörtartó rudat, mint a karatekölyöknek a mester?

OLIVÉR Nem a testedet kell elsősorban felkészíteni a feladatra. Az elmédet. A lelkedet.

DÁVID Hú, azt tényleg fel kell. A lelkeket.

OLIVÉR (csend) Autogén-tréninggel kezdünk, hogy megsegítsük a pozitív pszichofizikális változások létrejöttét.

DÁVID (felnevet)

OLIVÉR Akarnod kell.

DÁVID Oké, akarom. (csend) Mit csináljak?

OLIVÉR Vizualizáció.

DÁVID (nem érti) Úgy van.

OLIVÉR Hat fázist kell megtanulnod és kifejlesztened önmagadra. Elsőként az izmok elernyedését idézzük elő. Ezt vizualizáció segítségével érheted el. (behunyja szemeit) Érzem, ahogy a jobb karom elnehezedik. A jobb karom nehéz.

DÁVID (nem érti) Ezt mondjam?

OLIVÉR Ne csak mondd! Akard!

DÁVID Jó. Hogy is van? Csak a szövegpontosság miatt.

OLIVÉR Most még viccelődsz. Semmi baj. De ne feledd ezt az énedet, mert akkor tudod

csak, mennyit is értél el! (behunyja szemeit) Érzem, ahogy a jobb karom elnehezedik. A jobb karom nehéz.

DÁVID Csukott szemmel?

OLIVÉR (nem válaszol)

DÁVID Értem. (behunyja szemeit) Érzem, ahogy a jobb karom elnehezedik. A jobb karom nehéz. (csend) A jobb karom nehéz. (csend) A jobb karom kurvára nem nehéz.

OLIVÉR (nem foglalkozik Dávid cinizmusával) A passzív koncentráció a hőérzetre irányul: érzem, hogy a jobb karom átmelegedik. A jobb karom meleg.

DÁVID (ismétli) Érzem, hogy a jobb karom átmelegedik. A jobb karom meleg.

OLIVÉR A szív működés tudatosítása: érzem, ahogy az egész testemben lüktetve áramlik a vér. A szívem dobog.

DÁVID (próbál komoly maradni) A szívem dobog.

OLIVÉR Az egész testem lélegzik. (lélegzik) A légzés tudatosítása.

DÁVID (már nevet) Az egész testem lélegzik.

OLIVÉR És most a has: sugárzó meleg árad szét a hasamban.

DÁVID Ott, aha.

OLIVÉR Koncentrálj!

DÁVID (koncentrál) Sugárzó meleg árad szét a hasamban.

OLIVÉR Végül a passzív koncentráció segítségével hideg testérzetet szuggerálsz, figyelmedet a homlokodra és a koponyádra irányítod: s homlokom kellemesen hűvös. A fejem tiszta.

DÁVID (röhögve) A fejem tiszta. A homlokom hűvös. Kellemesen.

OLIVÉR (csend) Remek.

DÁVID (csend) Ezért jöttünk lóháton az erdőbe?

OLIVÉR Talán most jött el az ideje, hogy legyen
végre egy magyar sztárja a
filmművészetnek! (feláll) Csütörtökön hat
órákor várlak a ház előtt. Kilovagolunk.

DÁVID (felpattan) Mi van?

OLIVÉR (elindul) Tanuld meg a koncentrációt!
(kimegy)

DÁVID (utána kiált) Az két nap! (nincs válasz)
Most szórakozol? (csend) És reggel hat,
vagy este hat?

(Dávid értetlenül áll a szoba közepén. Az ajtóhoz megy,
Olivér után kiabál. Nincs válasz. Ideges. Csendben ül
hosszú percekig. Elővesz egy doboz dugicigit, de üres. Így
erőt vesz magán inkább, s nekiáll a gyakorlatoknak.)

DÁVID Érzem, ahogy sugárzó meleg árad szét a
hasamban. (felröhög) Befingjak? (kiordít
az ablakon) Bazzmeg, böfögjek is? Mennyire
kurvára imádják a nézők, ugye? Ha beszarik
a színész a színpadon. Ha-ha-ha! Mondok
egy faszt – röhögnek. Fasz. He-he-he!
Pöcsöm – röhögnek. Gecibe már paraszt...
Jaj, de jó, kacag a néző. Az kell, bazzmeg,
nem a művészszínház, az kell, meg az erőbe
lovagolni, te, színészekkel suttogó! Aztán
beszorítani a levegőt... (csinálja) Jaj, de
fasza! (ideges) Mit keresek itt? Mi a
pöcsömet csinállok itt? Ember, ez már a vég!
(a földre veti magát) Kurvára kellene egy
matador de fasztoreusz, hogy elvágja a
torkomat, mert én most annyira kurvára
mellbebasztam magam, hogy... (halkan) Hol
rontottam el? Hol rontottam el?

(Sötét.)

(Dávid és Olivér érkezik. Dávid annyira fáradt, hogy leveti magát az ágyra. Olivér vizet tölt magának, s leül a kandalló mellé.)

OLIVÉR Az első hét eltelt. A tested felkészült a változásra. Következik az elméd.

DÁVID (fáradtan) Nem bírom. Pihennem kell. Éhes vagyok.

OLIVÉR Ki vagy te, Karmossy Dávid?

DÁVID Kivagyok. (felröhög) Ezt ember nem képes végigcsinálni.

OLIVÉR Ki vagy te?

DÁVID Baromi nagy művész vagyok, aki feladott mindent, hogy teste, elméje és lelke is átalakuljon. Jó válasz?

OLIVÉR Te színész vagy. A tested, elméd és lelked az eszközöd.

DÁVID Így van. Pont így.

OLIVÉR Sose feledd, hogy színész vagy! Nem ember: színművész.

DÁVID (csend) Éhen halok!

OLIVÉR Dávid! Tisztáznunk kell valamit. Az értékeket.

DÁVID Olivér! Ez az egész egy nagy baromság. Én elhiszem, hogy van benned egy akkora bosszúvágy a sértettségem miatt, hogy megmutasd nekik, hogy a pofájukba vágd, mekkora ökörség volt kivágni téged abból a filmből. De a film csak film. Odaállok a kamera elé, elmondom azt a két mondatot, nézek elszántan, és kész. Fejezzük be ezt a bohóckodást! Egy hete rohangálok föl-alá, idéetlen mondatokat motyogok, hogy

elzsibasszam a karomat, amit én nem akarok. Nem akarok elzsibbadni, elernyedni, nem akarom lelassítani a szívem, mert ennek semmi köze a színészethez. Én nem ezt tanultam, én nem ezt tudom, és nem is akarom tudni.

OLIVÉR (csend) Látod?

DÁVID Mit látok?

OLIVÉR Amit tagadsz, az az eredmény. A legjobb úton haladsz.

DÁVID (csend) Oké, csináljuk! (beletörődve) Mi jön? És mikor eszünk?

OLIVÉR Megint a testeddel vagy elfoglalva. Az elmédnek kell táplálék, hogy aztán a lelked is megtisztulhasson.

DÁVID (közel hajol) Huszonhárom másodperc ivás a kulacsból elég táplálék az elmének?

OLIVÉR (elkomorul) Te több vagy ennél.

DÁVID Huszonnégyszáz? Huszonöt?

OLIVÉR Sokaknak ez a néhány másodperc is... Hagyjuk!

DÁVID (imitálja az ivást) Ez jól esett.

OLIVÉR (csend) Mélyedjünk el a mitológiában!

DÁVID Az fasza. Mélyedjete!

OLIVÉR Ha megérted a Marvel Univerzumot, mindent megértesz.

DÁVID (felröhög)

OLIVÉR Viccesnek találod?

DÁVID Mi lenne, ha lenyomná a full-kretén-monológot az Adam Sandler filmből, és léphetnének is tovább!

OLIVÉR (csend) Abban a filmben nem szerepelt Sandler. Valószínűleg Ben Stillerre gondolsz. Lesz alkalmad megnézni a filmet, mert az elkövetkező napok erről szólnak. Egyébként igazad van, az egy jól sikerült

monológ volt a Vasembertől. Összefoglalja a filmművészet lényegét.

DÁVID A filmművészet lényegét, ja. Tudod mi foglalja össze a filmművészet lényegét? Bergman, Bunuel, Fábri, Jancsó, Jarmusch, Forman, Fellini. Ne gyere már nekem ezekkel a limonádékkal!

OLIVÉR És ha azt kérném, hogy a görög mitológiát vizsgálj? Hinnél nekem.

DÁVID Nem ugrálnék örömben, de legalább hiteles lenne.

OLIVÉR Neked az a hiteles, amit a kevesek hirdetnek a magasművészet csúcsáról, de az nem, ami milliárdokat készítet gondolkodásra?

DÁVID Ja, a Trónok harca hinti szerteszéjjel a gondolatokat, amikor a benga gyerek kinyomja a másik szemét premierplánban, ugye?

OLIVÉR A Rózsák háborújáról hallottál már? IV. Eduárd, VII. Henrik, a Lancasterek? A film itt csak színesebbé tette a történelmet, a viszonyokat ábrázolta érthetőbb, megfoghatóbb köntösben.

DÁVID Köntösben. Azt hiszem, ez a vita közöttünk lezárhatatlan. Látom, teljesen beszippantott ez az amerikai bulvár. Oké, megcsinálom a kiképzést, leforgatom a filmet, de engem sohasem fogsz meggyőzni arról, hogy Bruce Willis a Dzson Meklénnel tett le valamit az asztalra. Mert nem.

OLIVÉR (ingerülten) Pedig... (feláll) Rendben. Csináljunk egy gyakorlatot! Színészkedj!

DÁVID Nos? Igyak egy kulacsból?

OLIVÉR Te vagy Darren Cross, akit megtámad Scott Lang. A Hangya.

DÁVID (nem érti)

OLIVÉR Ant-Man, 2015, rendezte Peyton Reed. Nem ismered, ugye? Mindegy is, majd megnézed. Egy hangyává zsugorodott ember, aki felfoghatatlanul gyors és erős, megtámad, te pedig próbálsz védekezni ellene. Tessék!

DÁVID Ez most fizikai tréning, vagy színészi?

OLIVÉR Mi a különbség? Action!

DÁVID (felnevet) Bocs, de ezt nem csinálom. Vagy tudod mit? Ha meggyőzől, rendben, megküzdök a hangyával.

OLIVÉR Ha mítoszvilágokról beszélünk, még a legegyszeribb ember is tudja, hogy a görög mitológia alakjai, vagy a skandináv mondakör szereplői, esetleg a római kultusz figurái a főszereplők, bár ez már kevésbé kelt érdeklődést az isteni keretek köré zárt szabályaival. De, kérdezem én, ma, amikor a képernyő, s nem az élőszó, vagy a leírt sorok alakítják és motiválják a halandó embert, melyik értékesebb a számára: a félisten, aki isteni képességeit emberi szenvedéllyel turbóztatja fel, vagy a hétköznapi ember álarca mögött rejtelkedő heroikus hős? Melyik? Természetesen a helyes válasz: az utóbbi. A hétköznapi ember hőssé válása a követendő példa. Herkules vagy Vasember? Naná, hogy Tony Stark.

DÁVID (csend) Győztél. Ennyi marhaságot tananyagként eladni! Gratulálok, öreg. Na, gyere, te hangya!

(Olivér odadob egy képzeletbeli hangyát Dávid kezébe, aki nemes egyszerűséggel lecsapja a másik kezével, majd

visszadobja. Olivér nem adja fel! Újból támadásra küldi a hangyát. Dávid veszi a lapot: eljátssza, ahogy egy hangyaember megtámadja. Küzd, csapkod, ijesztő hangokat ad ki, hol vesztésre áll, hol győzelemre, színészi tudásának és rögzült sztereotípiának egész tárházát vonultatja fel. Mindeközben nyílik az ajtó, s Makarov jelenik meg, kezében egy üveg frissvízzel. Dávid befejezi a harcot. Észreveszi Makarovot.)

DÁVID Nem kapkodtad el.

MAKAROV (Olivérnek köszön) Mester!

OLIVÉR (biccent)

MAKAROV Látom, folyik a munka.

OLIVÉR Talán most jött el az ideje, hogy legyen végre egy magyar sztárja a filmművészetnek!

MAKAROV Hoztam egy kis elemózsiát.

DÁVID Késtél néhány napot.

MAKAROV (kikiabál) Ferenc! (Dávidnak) Lesz elég élelem hetekre, s szomjan sem kell halnod! Sőt, egy szárnysegéddel is gazdakszik társaságotok. (kikiabál) Gyere már, Feri! (Dávidnak) Ígértem, hogy biztosítok egy asszisztenst, aki segíti a felkészülést. Be is mutatom nektek Ferikét, aki a kiképzés végéig szolgálatotokra lesz.

(Belép Ferike, akiben a néző felismeri a hírhedt sorozatgyilkost.)

FERIKE Jó estét kívánok!

(Sötét.)

(Zene szól. Dávid a legismertebb akció filmhősök mozdulatait gyakorolja Olivérrel. Olivér a nyugalom szobra, Dávid ellenben erőből, ám néha sután idézi fel a mozdulatokat. A háttérben Ferike figyel, néha vizet visz Dávidnak, néha egy törölközőt, igazi szárnysegédként asszisztálja végig a gyakorlást.)

OLIVÉR (miután végeztek) Dávid, érzem benned az elszántságot.

DÁVID (már hisz Olivérnek) Még finomítani kell. De itt belül már rendben vagyok.

OLIVÉR Érdemes volt közel száz órát a képernyő előtt ülve eltöltened. Szinte már mindent tudsz. Még a lelked van hátra, aztán... Ferike, köszönjük, készüljünk fel az éjszakára.

(Ferike sebesen pakolni kezd, majd kimegy a házból.)

DÁVID (suttogva) Nagyon fura ez az ember. Ferike... Miért nem Öcsike? Vagy Dundus...

OLIVÉR Watson Sherlock, vagy Alfred Bruce Wayne oldalán, de Don Quijote Sanchoja is fura ember a maga módján. Ám mindegyikük jámbor, jóra való jószág.

DÁVID Van valami rossz érzésem. Bár lehet, hogy csak a régi beidegződés, hogy minden és mindenki gyanús, ami és aki idegen nekem. Jó lenne végleg levetkőzni ezt a... mittudoménmit.

OLIVÉR Megyek, elbúcsúzom az állatoktól.

(Olivér kimegy. Jön vissza Ferike.)

DÁVID (zavartan beszélgetést kezdeményez)
Köszönöm... izé... a segítségével. Keményen dolgozol, Ferenc.

FERIKE (sziszegve) Nem Ferenc... (idegesen leül)
Látom, egyre inkább elsajátítja a filmművészet alapjait.

DÁVID Tegezzél nyugodtan!

FERIKE Nekem az nem megy.

DÁVID Oké. Magázzalak én is?

FERIKE Nem szükséges. A tiszteletet próbálom jelezni e megszólítással.

DÁVID Hú, micsoda választékosság! Nagy színházrajongó vagy, mi?

FERIKE A színházat kevésbé becsülöm. Én a film alattvalója vagyok.

DÁVID Az sem rossz. A jó filmeket én is csipázom. Mondjuk kevésbé vagyok közeli jóviszonyban ezzel a műfajjal, de mindegy. Megnéztem az elmúlt hetekben kábé ötvenet. Mit mondjak? Nem semmi!

FERIKE De most közeleg a lehetőség.

DÁVID Azért ettől nem kell hanyatt vágódni! Ezt inkább nem nevezném filmnek.

FERIKE (idegesen) Mert?

DÁVID Egy Die Hard 13 lesz max, az meg nem művészet, mint tudjuk.

FERIKE (hallgat)

DÁVID (nem érti Ferike rosszalló tekintetét) Mit mondtam?

FERIKE Számomra a populáris film igen nagy értéket képvisel.

DÁVID A Die Hard? (nevet) Ne már!

FERIKE (indulatosan) A Die Hard... (nyugodtan) A Die Hard fontos alapfilmje a műfajnak.

DÁVID Értem. Nem rossz, persze... De mégsem egy...
(legyint) Hagyjuk!

FERIKE A művészet lényege, hogy a befogadóhoz
közel hozza a befogadhatatlant.

DÁVID Ferenc, igyál Szigetközit, attól helyre
áll az agyad.

FERIKE Kérem én nem vagyok... Ha nem veszi komolyan,
amit csinál, akkor nem is érdemes rá.

DÁVID Komolyan veszem, nyugi. Már egészen
sikerült elfogadnom, hogy akciósztár
leszek. Sőt! Kezdem megszeretni ezt az
életet.

FERIKE Az kevés, ha szereti. Hinni kell benne!
Mert aki nem hisz, arra lesújt a büntetés.

DÁVID Thanos pallosa, mi?

FERIKE (indulatosan) Thanos és az egész Marvel
egyáltalán nem butas... (lenyugszik) Talán
most jött el az ideje, hogy legyen végre
egy magyar sztárja a filmművészetnek!

DÁVID Talán...!

FERIKE (csend) Nem nagyon tiszteli a mestert.

DÁVID Mert?

FERIKE Úgy látom, nincs meg a tisztelet parazsa a
tekintetében.

DÁVID Az tényleg nincs.

FERIKE (nem szól)

DÁVID A Főiskolán a Rózsás egyszer azt mondta,
mikor elnézést kértem valami szarságért,
hogy: ne tőlem kérj elnézést, baszod,
hanem a művészettől! Fasza. Ez maradt a
tiszteletből. Az örökségem; a sok
basszameg, bazdmeg, faszom meg a többi,
amit tőle tanultam. (felnevet) Ezen persze
jókat lehet röhögni... (csend) Négy évig
voltunk összezárva, senki más nem

számított, csak mi tizenegyen és tanár úr.
Aztán most? Azt sem tudom, hol vannak.

FERIKE Nem értem.

DÁVID Ebben a szakmában nincsenek közösségek.
Így a tisztelet is totál felesleges.

FERIKE Ez hivatás, nem szakma.

DÁVID A színművészet? Ja, az tényleg az. De amire
elbaszok most félévet, az nagyon távol áll
a művészettől, a hivatástól. Ez csak egy
meló.

FERIKE Erről a magyarok gondolkodnak így.

DÁVID Mert? Hungarikum? Ja. (ásít) Mint a
trágárság, ugye?

FERIKE (elővesz egy nyílpuskát) Térjünk
nyugovóra! Hosszú volt a nap.

SZÜNET

végre megbékéltek egymással.
a téli hónapokat nem töltik alvással.
de lehet, hogy tavasz van?
az is lehet, hogy már nyár!
nem derült ki eddig.
sajnos, nem derült ki eddig.
még ősz is lehet, még ősz is,
mert eddig olyan petőfis
ez az egész hangulat.
ez az erdei hangulat,
ez az elvonulok-a-világ-elől-hangulat,
ez inkább Petőfi, mint Ady.
vagy nincs igazam?
nincs igazam?
miért nincs igazam?
kinek van igaza?
kinek?
kinek?
kinek van igaza?

(A szoba közepén Olivér ül egy székhez kötve, szája kipeckelve. Ferike mászkál körülötte idegesen, kezében a hatalmas nyílpuskával. Ekkor lép be Dávid.)

DÁVID (csodálkozva) Ez mi?
FERIKE Eddig bírtam. Eddig bírtam..
DÁVID Mi történt, Ferenc?
FERIKE Ha még egyszer Ferencnek szólítasz,
 kilövöm a szemedet!
DÁVID Ferenc... Ferike, mi van veled?
FERIKE (Olivérre fogja a nyílpuskát) Nem tudtam
 megtenni. Nem akartam megtenni. Te
 emberként kezeltél, ezért megadom a
 lehetőséget, hogy együtt mondjuk ki az
 ítéletet.
DÁVID Mi van, hirtelen tegeződünk? (még mindig
 nem érti)
FERIKE Elnézését kérem..
DÁVID (eszmél) Ja! Hogy ez is egy gyakorlat!
FERIKE Nem gyakorlat.
DÁVID Oké, tegeződjünk! (átszellemül) Ha nem
 szabadítod ki béklyójából a társamat, a
 véreddel fogsz fizetni, te söpredék!
 Kitépem a tüdődet, felnyomom a seggedbe, s
 olyan fing cunamit rendezek a beleidben,
 hogy könnyörögni fogsz, bárcsak ne
 születnél volna erre az ótvar világra!
FERIKE (suttogva) Engem nem állíthat meg senki!
DÁVID (támadó pozíciót vesz fel) Hasta la vista,
 baby!
FERIKE (idegesen) Ezt te nem mondhatod! Ezt te
 nem mondhatod!
DÁVID (ordítva támad)

FERIKE (felemeli a nyílpuskát) Nem akarlak megölni!

DÁVID (ordítva támad)

FERIKE Téged nem akarlak megölni!

(Dávid imitálja, hogy megütné Ferikét, aki egy határozott mozdulattal leüti a nyílpuskával. Dávid elterül. Nagyon fáj neki az ütés, nyöszörög.)

DÁVID Ez most komoly?

FERIKE Ne haragudj!

DÁVID Te most komolyan...?

FERIKE Ez a küldetésem.

DÁVID (csend) Milyen ítéletet akarsz...?

FERIKE Tölgy F. Olivér, aki egykor a színpadok elismert színésze volt, később többszörösen merényletet követett el a populáris film eszmeisége ellen. (fejbe vágja a nyíllal az ájult Olivért) Ezért neki is bűnhődnie kell.

DÁVID Mit csinált Olivér?

FERIKE Elárulta az emberiséget.

DÁVID Ferike, beszélj már érthetően, mert eléggé meg vagyok rémülve, cseszed. Mi a francot akarsz te Olivértől?

FERIKE (szárazon) Elítélni.

DÁVID (csend) Itt?

FERIKE Itt.

DÁVID De miért?

FERIKE Mert ellenszegült az esztétikának.

DÁVID Olivér? Az esztétikának?

FERIKE (bólogat)

DÁVID Te hülye vagy.

FERIKE Arra ítéltettem, hogy a kultúra védelmezőjének angyalaként rendet tartsak a nekem kiosztott művészetben.

DÁVID (csend) Melyikben?

FERIKE (ordít) Mondtam már, hogy a filmművészetben.

DÁVID Te valami kritikus vagy?

FERIKE (legyintve nemet int)

DÁVID Az jó. Így legalább van esély rá, hogy szót értsünk.

FERIKE Nem esély kell, és nem is szavak. Csak érvek!

DÁVID Te most haragszol valamiért Olivérre?

FERIKE Nem haragszom. Megvetem csupán.

DÁVID És miért veted meg?

FERIKE Mert megszenstelenített egy eszmét, amit művészek, alkotók, rajongók emeltek fel az őt megillető magasságba. És ezt nem hagyhatom.

DÁVID Ferike, beszélj már érthetőbben, mert itt makogunk egymásnak napokig, s azt vesszük észre hirtelen, hogy éhen haltunk. Nem értem, mire akarsz kilyukadni.

FERIKE Nem akarod megérteni.

DÁVID Oké... Ferike, tedd le azt a... csúzlit, és beszéljük meg!

FERIKE Nincs mit megbeszélni.

DÁVID Amíg a kezeden van az az íj, vagy micsoda, nincs miről tárgyalnunk.

FERIKE Szóval mégis vállalod a tárgyalást.

DÁVID Persze, vállalom, leszek az ördög ügyvédje is, de könyörgöm, mondd már el, mivel sikerült így feldühítenie Olivérnek!

FERIKE (lenyugszik) Te tényleg nem érted.

DÁVID Így igaz, nem értem.

FERIKE (közel hajol Dávidhoz, halkán) Bűnös.

DÁVID (nem érti) Bűdös?

FERIKE (ordítva) Bűnös!

DÁVID (suttogva) És ezért pusztulnia kell.

FERIKE (csend) Így van.

DÁVID Ha legalább azt mondtad volna, hogy Olivér egy szar filmszínész.

FERIKE Sajnos azt nem mondhatom. Pedig könnyebb lenne.

DÁVID Mert ha szar, azt legalább megérteném. Persze ilyen alapon ezreket kellene kivégezni!

FERIKE Rajta vagyok.

DÁVID (nem érti) Rajta vagy?

FERIKE Rajta.

DÁVID Min?

FERIKE (sziszeg)

DÁVID Mit csinálsz?

FERIKE Büntetek.

(Ferike elővesz egy madártollat, és Olivér vállára helyezi.)

DÁVID Basszameg! (most érti meg) Te vagy...?

FERIKE Matador de Actores. Igen, én vagyok. De most felülemelkedem vérszomjas énemen, mert egy jó ügyvédet szereztem a bűnösnek, az egyik legjobbat! Az Ördög címszereplőjét, Billy Flynnt a Chicagóból, Isaac Withaker századost, a Becsületbeli ügyből. Megegyezhetünk abban, kedves Karmossy Dávid, hogy Tölgy F. Olivér vádlottnak nem is annyira rosszak az esélyei? (Dávid Olivér felé lép) Tedd nyugodtan szabaddá a száját, beszélj csak a védenceddel, készüljetek fel a vád védelmére!

DÁVID (kiszabadítja Olivér száját) Nyugodj meg!

OLIVÉR (fuldokolva kapkodja a levegőt)

FERIKE Lépj arrébb!

DÁVID Hadd oldozzam el a kezét is!

FERIKE Lépj arrébb, mert megölöm!

OLIVÉR (hörögve) Vízet!

FERIKE Hozz neki vizet! (Dávid kiszalad) Nincs jobb a hideg Szigetközi frissvíznél, ugye? Amit az az elviselhetetlen kultúrkaalmár cipeltetett ide velem a világvégére.

DÁVID (jön vissza egy üveg vízzel) Ferike, ennek nagyon rossz vége lesz, ezt nem úszod meg szárazon!

FERIKE Balázs Putyi tekintetében is ezt a csodálkozást láttam: hé, ember, ezt nem úszod meg, egy hírességet nem lehet csak úgy kinyírni!

DÁVID (megitatja Olivért) Putyit... miért...?

FERIKE És Hargitait, Korsóst, Nógrádit, Svábhegyit, Kálmánt is. Igen, én hajtottam végre az ítéletet.

DÁVID Te nem vagy normális.

OLIVÉR (erőre kapott) Letépem mindkét herédet és a füleden át nyomom fel az agyadba, te szarházi fosadék!

DÁVID (nyugodtan) Ezzel már én is próbálkoztam. Nem jön be.

FERIKE (Olivérnek) No lám, a mi vádlottunk, aki a filmművészet elárulója lett, az anatómiát még alapszinten sem ismeri. (odahajol Olivérhez) A füleken keresztül nem lehet felnyomni az agyamig a heréimet.

OLIVÉR De lehet.

FERIKE Nem lehet.

OLIVÉR De lehet.

FERIKE Nem.

OLIVÉR De.

FERIKE Nem.

OLIVÉR (csend) Én feldugom.

FERIKE Fenyegesítőzöl?
OLIVÉR Úgy van.
FERIKE Nem hiszem, hogy most abban a helyzetben lennél, amikor meg kellene rettennem ettől a szópárbajtól. Mert sokkal inkább én vagyok abban a helyzetben, hogy te rettenj meg tőlem.

(Ferike képen vágja Olivért, akinek elered a vér a szája szélén.)

OLIVÉR (fáj neki) Elnézést, de nem fenyegetésnek szántam.

DÁVID Ferenc, ne csináld!

FERIKE Még egy ferencezés, és halott vagy te is!

DÁVID Látod, hogy megnyugodott. Hallgasd végig!

FERIKE Nem akarom végighallgatni! Egy hőst ilyennek képzelés el? Akire a gyerekek csillogó szemekkel néznek fel? Ilyen egy hős? Ilyen egy hős?

DÁVID Milyen tárgyalás ez? Milyen? A vádlott nem védheti meg magát?

FERIKE Arra ott van az ügyvédje.

DÁVID (utánozza) Arra ott van az ügyvédje.
(csend után felnevet) Baszki, ez ugyanaz a szitu, mint a Halál és a Lánykában!

FERIKE Mi?

DÁVID Tudod, az a perui darab! Amikor a nő elfogja a kínzóját.

FERIKE Az egy Polanski film. Rémesen rossz alkotás volt. És chilei, nem perui.

DÁVID Dehogyan film! Egy színdarab.

FERIKE Az egy film, Ben Kingsley-val a főszerepben, ami nagy szégyen egy ekkora színészre nézve.

DÁVID Velem ne szarakodjál! Én játszottam a férjet a Kamarában. Gerardo Escobar, az ügyvéd. Ezt kurvára kifelejtetted a felsorolásodból. Az egy dráma, valami dél-amerikai írótól. És ugyanez a szituáció: lekötözve a vádlott, és a csajszi fogja rá a pisztolyt.

FERIKE (sikítva ordít) Én nem vagyok csajszi!

DÁVID Ahogy sikongatsz, simán elhinném pedig.

(Ferike Dávidra fogja a nyílpuskát, s olyan hangokat ad ki, mintha lőne rá. Dávid a földre veti magát, nagyon megijed.)

DÁVID (miután megnyugodott) Oké, a Halál és a Lányka egy film. Polanski. De többet ne szarass be, légy szíves!

FERIKE Kingsley, aki oly sok szerepében megtestesítette a hőst, azt a férfit, akire felnézni lehet... A Sakál árnyékban, mikor kinyitja a tárcát, és meglátja a Sakál képét, és felnéz... Ezekért a pillanatokért élek! És ilyen volt a Sivatagi skorpiókban az a huszonhárom másodperc, amikor Vahla Morten kiissza a kulacsát... Mert hiteles, mert emberi, mert... mert... Férfi. Igazi férfi!

OLIVÉR (felsír)

DÁVID (gúnyosan) Á, a mi leszerepelt filmsztárunk feladta önbecsülését?

OLIVÉR (sír)

FERIKE Így nem beszélhetsz vele, még ha bűnös is!

DÁVID Bocsánat, csak próbálom oldani a feszültséget, mielőtt az a fegyver véletlenül elsülne a bal szemem irányában!

Amúgy most hirtelen szerepet cseréltünk?
Vagy mi van?

OLIVÉR (sírva) Egy hazug senki vagyok.

FERIKE Vehetjük ezt beismerő vallomásnak?

DÁVID Ferike, szerintem most kellene végre
tényleg leállnod!

FERIKE Majd én eldöntöm, mikor kell leállnom.

OLIVÉR Ne haragudjatok...

FERIKE (felhúzza a nyílpuskát) Nem haragszom.

(Dávid hirtelen kiszalad a házból.)

FERIKE Nos, az ügyvéd megfutamodott, magára
hagyta a védencét. Talán most jött el az
ítélethozás ideje.

OLIVÉR (könyörög) Ne ölj meg, kérlek! Nem tettem
semmi rosszat. Engem vár... Engem vár otthon
a családom.

FERIKE (nem figyel rá) Százezreket vezettél
félre! (gúnyosan) Visszavonultál a
világtól, és spirituális útra tértél? Aha.
Ki hiszi ezt el?

OLIVÉR Senki, senki, senki. Hazugság az egész.
Minden!

FERIKE Én hittem benned! Hittem, hogy végre lesz
egy magyar sztárja a filmművészetnek. Nem
lett, pedig az a néhány másodperc, amit
Spielberg meghagyott, az igenis méltó
arra, hogy büszkén mondhassuk: hazánkban
is él egy tehetséges, különleges
filmszínész. Egy szárnyait bontogató
filmsztár!

OLIVÉR Sajnos ez nem igaz. Csak azért kelletttem,
hogy a marketinget megtolják a KGST
országokban. Dehogyan akart engem Spielberg!
Egyszer sem találkoztam vele, pedig kilenc

hetet forgattunk. Csak arra a rohadt huszonhárom másodpercre szerződtem le...

FERIKE (ledöbben) Nem is beszéltél Spielberggel?
(majdnem sír) Nem is beszéltél Spielberggel?

OLIVÉR Sohasem.

FERIKE Sohasem?

OLIVÉR Sohasem.

(Ferike zaklatottan fel-alá mászkál, majd hirtelen elrohan.)

OLIVÉR (csend) Hahó! (csend) Most mi van? (csend)
Ne hagyj itt! (próbálja kiszabadítani magát) Ne hagyj itt!

(Osonva érkezik Dávid, kiszabadítja Olivért.)

DÁVID (suttogva) Tűnjünk el innen!

OLIVÉR Hol van?

DÁVID Nem tudom. Berohant az erdőbe. (nehezen megy neki Olivér kezeinek kiszabadítása)
Te sírtál?

OLIVÉR Sohasem sírok.

DÁVID Úgy tűnt pedig.

OLIVÉR Megtudta, hogy nem is találkoztam Spielberggel.

DÁVID Nem találkoztál Spielberggel?

OLIVÉR Sohasem.

DÁVID Az szívás. A ház mögött áll egy Pajero. Szerintem be tudom indítani. (miközben kiszabadítja) Az a legfélelmetesebb, hogy annyira nem is vagyok beparázva. Egy gyilkos, bazzeg! Felfogod?

OLIVÉR (nem szól, csak néz)

DÁVID Menjünk!

OLIVÉR Valamit el kell mondanom!
DÁVID Ne most.
OLIVÉR Nem igaz semmi.
DÁVID Az is valami. (elgondolkozik) Miért van
 Ferinek Pajeroja?

(Osonva elindulnak, de hirtelen megjelenik Ferike.)

DÁVID (csend) Ferike, ne legyél felelőtlen!

(A két színész két irányba fut, de nem tudnak kijutni a házból. Kettejük között áll Ferike. Rövid patthelyzet után Ferike Olivérre céloz a nyílpuskával, és a feje mellett belelő a falba. Dávid sikítva felugrik, s elrohanna, de Ferike leüti. Dávid szó nélkül elterül a földön. Olivér meredten néz Ferikére.)

FERIKE Kötözd meg!

(Olivér felrángatja a székre Dávidot, majd megkötözi.)

OLIVÉR Ferike...
FERIKE Állj a falhoz!
OLIVÉR Ne csináld! Most még elmenekülhetsz.
 Ígérem, hallgatunk, mint a sír!
FERIKE Mint a sír. Micsoda egy jellemtelen ember
 vagy te, Tölgy F. Olivér! Állj a falhoz.
OLIVÉR (a falhoz áll) Ferike, valamit tudnod kell
 rólam...
FERIKE Mindent tudok rólad. Mindent! Bűnhődni
 fogsz.
OLIVÉR És az ügyvédem? Nem tiszta tárgyalást
 ígértél? Milyen eljárás ez?
FERIKE Nem kell ügyvéd. A tények magukért
 beszélnek.
OLIVÉR Mi van Dáviddal? Nem mozog.

FERIKE Semmi baja. Elájult.

OLIVÉR Él még?

FERIKE Persze, hogy él!

OLIVÉR Ferike, én nem az vagyok, akinek hiszel. Én csak a huszonhárom másodperces vagyok, tudod, a ciki magyar színész, aki leszerepelt az amerikai gigafilmben. Nem vagyok több, és már nem is leszek.

FERIKE De leszel! Még lehetnél!

OLIVÉR Nem leszek, már befejeztem...

FERIKE Fordulj meg!

OLIVÉR Ferike, ezt nem kell...

FERIKE De kell! Fordulj meg!

OLIVÉR (háta fordít neki) Uramatyám...

FERIKE (felemeli a nyílpuskát) Az emberi kultúra és civilizáció ellen elkövetett bűneidért ezennel...

OLIVÉR Gyerekem van. Családom. Nem teheted ezt velük. Mit akarsz, mit csináljak? Ne legyél őrült, Ferike!

FERIKE Nem leszek. Már az vagyok. (csend) Az ítélet: halál!

MAKAROV (az ajtóban áll egy rekesz vízzel) Látom, Ferike is beszállt a tréningbe!

(Sötét.)

(A szoba közepén Olivér, Dávid és Makarov ül egy székhez kötözve. Ferike sehol. Olivér némán ül, a másik kettő beszélget.)

DÁVID (csend) Tényleg Sivatagi skorpiók volt a címe?

MAKAROV Az.

DÁVID Eléggé képzavaros, nem?

MAKAROV A skorpiók sivatagi lények. Ez tény.

DÁVID Nem csak sivatagiak, de akkor is elég lett volna, hogy Skorpiók.

MAKAROV Ez a Ferenc egy sorozatgyilkos? Ki nem néztem volna belőle.

DÁVID Mindenesetre köszönjük, hogy idehoztad nekünk.

MAKAROV Olcsó volt, lelkes volt, és erős, mint egy bivaly. Pedig ezzel a nyeszlett testtel ki nem néztem volna belőle.

OLIVÉR (halkan) Mindannyian meghalunk.

MAKAROV Ugyan, kérem! Majd én letárgyalom. Csak kerüljünk be a hírekbe. Sokat lendítene a projektünkön.

DÁVID Azt hiszem, én beszartam.

MAKAROV Bevallom, még nekem is ijesztő ez a helyzet. De sosem szabad kétségbe esni!

DÁVID De én tényleg.

MAKAROV (szagol) Nem hiszem.

DÁVID Színpadon hogy kajálnák ezt a nézők! A főhős beszart... hahahaha... az antihős megszagolja... bruhahahahaha... kellene még egy fingás, és tuti lenne az állvataps.

OLIVÉR Miattam kerültetek ebbe a helyzetbe. Ne haragudjatok!

DÁVID Mester, kicsit csalódtam benned. Bögsz, nyavalyogsz, feladod... Hol van az a szigorú, eltökélt, határozott, professzionális oktató?

MAKAROV Próbáljuk a legjobbat kihozni ebből a helyzetből! Kellene ennem egy kis mazsolát. Nem jó, ha nem tartom a beosztást.

DÁVID Már próbálhatnám a Platonovot. Eladtam volna a lakást, kifizettem volna az összes tartozást, a Garas is leszállna rólam, élhetném azt a bűnös, életpusztító életemet. Ehelyett arra várok, hogy Ferike egy nyíllal megnyissa a koponyámat. Makarovkám, köszönök mindent! De úgy igazán, tiszta szívből.

MAKAROV Megoldjuk, hidd el! Bennem még sohasem csalódtál, Dávidom. (felnevet) Matador de Actores... Nem ilyennek képzeltem a fickót. Kevésbé ferikésnek. Inkább Keanu Reevesnek. Nem is, inkább Liam Neesonnak!

OLIVÉR (sértetten felsóhajt)

MAKAROV Bocsánat, bocsánat! (Dávidnak) Liam Neeson is játszott a skorpiós filmben. Meggyőző volt, mint mindig. Persze kevesebb, mint a Taken-ben...

FERIKE (jön vissza)

MAKAROV (csend) Ferenc...

DÁVID, OLIVÉR (egyszerre) Ne ferencezd!

MAKAROV Mégsem tárgyalhatok egy Ferikével! Ferenc...

FERIKE (megindul Makarov felé) Én nem vagyok Ferenc!

MAKAROV Persze, Ferenc... Ferike! Beszéljük meg, úgy gondolom, hiszen itt négy hasonlóan gondolkodó felnőtt férfi ül egymás mellett, jó, te állsz, de... (dühösen)

Bocsánat, nekem ez nem megy. Ha Ferike, akkor nem vagyok tárgyalóképes. Vagy Ferenc, vagy oldjátok meg magatok!

FERIKE Matador de Actores a nevem! És nem tárgyalok! A bűnösöknek meg kell bűnhődniük! Mindnek!

DÁVID Hohohohohó! Már több bűnös is van? Úgy tudtam, csak Olivérrel van gondod.

MAKAROV Bocsánat, hogy értékítéletet hozok, de ahogy kivettem (gúnyosan) Ferike, azaz Matador de Actores szavaiból, akiket sorozatgyilkol, azok bizony komoly minőséghiányt halmoztak fel filmszereplésükkel, s el kell ismernem, hogy Paul Harrison mégsem egy Spielberg, két Oscar ide vagy oda, s ha elfogadjuk, hogy Olivér, aki bár nem egy bűnrossz aktor, ám ennek ellenére mégis pusztulásra ítéltetett, akkor Dávidkám, a te likvidálásod is értelemeszerű.

FERIKE Nem, nem, nem! Tölgy F. Olivér nagyszerű filmszínész. Láttam abban a huszonhárom másodpercben is. De bűnös, mert feladta. Feladta...

OLIVÉR (bólogat) Feladtam...

FERIKE Igen, mert te lehettél volna egy magyar Bruce Willis, egy John McClane, akinek elhisszük, hogy emberként is emberfeletti képességekkel képes a gonosz ellen fellépni. De a kudarcot elfogadtad, s nem harcoltál érte, hogy... hogy az én hősöm legyél.

MAKAROV Micsoda drámai helyzet. Lehetne esetleg, hogy fogyasszak a vizemből? Nekem ez az egészség forrása, kérem.

FERIKE Nem iszik senki! Maradjatok csendben, gondolkoznom kell!

DÁVID Miért vagy te Ferike? Anyád miatt?

MAKAROV Legyen már eszed! Ne anyázzál ennek a szerencsétlennek, fegyvere van, könyörgöm!

FERIKE Nem az anyám miatt. Nem az anyám miatt!

MAKAROV Vajon mit jelenthet ez a sok mondatismétlés?

OLIVÉR (halkan) Az apád miatt. Mert nem fogadta el, hogy felnőttél.

DÁVID Ezt honnan tudod?

OLIVÉR Annyira egyértelmű.

FERIKE (lerogyik a földre) Az apám... az apám...

MAKAROV Megint kétszer mondja.

FERIKE Az apám nem volt férfi. És engem sem akart annak elfogadni.

MAKAROV Gondolom, vele is végeztél, Ferike! Tipikus.

FERIKE (Makarovra fogja a fegyvert) Honnan tudod?

MAKAROV (zavartan) Így szokott lenni, nem? Most hirtelen nem ugrik be egy cím sem, de minden filmben, színdarabban ez van. Ugye?

OLIVÉR Feri, te gyilkos vagy. Ezt nem lehet büntetlenül hagyni.

DÁVID (súgva) Ferike...

OLIVÉR Innen csak úgy mehetsz el, ha végzel velünk. Vagy feladod, s vállalod a büntetést tetteidért.

MAKAROV (Dávidnak) A filmjogokat azért megszerzem, mert ha akciófilm nem is, egy jó vígjáték még összejöhet ebből a történetünkből.

OLIVÉR (Makarovnak) Maradj csöndben!

MAKAROV Bocsánat, hogy élek! (Dávidnak) A Viszkis is megszédte magát...

OLIVÉR Kuss!

FERIKE (ordít) Én mondom: kussoljatok!

OLIVÉR (ordít) Mindenki maradjon csendben!

MAKAROV (ordít) Miért kell ordibálni, megsüketül az ember!

FERIKE (Makarov fejéhez nyomja a nyílpuskát) Ha nem hallgatsz el, te leszel az első.

MAKAROV (nézi a nyíl hegyét) Tudtátok, hogy a Matrixban, a filmben, a lassított golyó premierplánját Enyedi Ildikó Bűvös vadászából lopták a nővérek? A pörgő nyíl... Emlékeztek?

DÁVID Nem hiszem el, hogy nem tudsz csendben maradni! Meghalsz, nem zavar?

MAKAROV Ugyan, kérem, mind meghalunk. De a feszültséget nem tudom csendben oldani.

(Ferike kiszabadítja Makarov kezeit, majd kirángatja az udvarra.)

DÁVID Mi legyen a taktika? Odaugrálok mögéd, és háttal egymásnak elvágjuk a kötelet? Vagy inkább mint a Visszavágóban a Mel Gibson, emlékszel? Hogy legyen?

OLIVÉR Dávid, ez az egész egy hatalmas nagy hazugság volt.

DÁVID Mi van?

OLIVÉR Igaza van Ferikének: nem lehet élni máshol, csak az igazságban. Tudom, megpróbáltam, Eistein is ezt mondta, csak az bukik el, aki abbahagyja. Hát én feladtam.

DÁVID (szólna)

OLIVÉR De, de, feladtam. Tudod miért? Mert nem voltam jó. Legalább ezt felismertem. Dehogy kellettem én Spielbergnek. Szerintem nem is tudott rólam. Marketingfogás voltam. Vettek fel velem

szöveges jelenetet is, meg ne tudd, mennyire rossz lett! Nem vagyunk filmszínészek, ennyi. Te sem, én sem, senki sem innen. Nem ezt tanultuk. Robert Downey Jr. is megbukna Aschernál. Legalábbis remélem, hogy elbukna, mert nem valami fényes bizonyítványt tudnánk felmutatni, ha ő még a Katonában is jó lenne! Nem valami fényes bizonyítványt...

DÁVID Most tényleg erről kell dumálnod? Mindjárt visszajön, és végünk.

OLIVÉR Nekem feleségem és két lányom van. És egy jólmenő cégem. Kaptam kétmillió dollárt a filmért. Huszonhárom másodpercre szerződtem le kétmillióért... Tudod te, mennyi pénz az? Rohadt sok. Van egy villám is Diósdon. Személyzettel. És az a Pajero a ház mögött, az is az enyém.

DÁVID Nebassz!

OLIVÉR És utálok ezeket a filmeket. Jaj, de rosszak!

DÁVID Figyu, ezt inkább ne hangoztasd Ferike előtt! Baszki, jön!

OLIVÉR Kamu vagyok. És fullba nyomom a kretént, hogy hiteles maradjak. Tudod mennyire kellemetlen, hogy akárkivel találkozom, az huszonhárom másodpercig iszik egy elképzelt kulacsból?

FERIKE (jön)

DÁVID Ferike, nem tudom, mit csináltál Makarovval, és annyira nem is érdekel. De minket nem kell kicsinálnod. Hallgatunk, mint a sír.

OLIVÉR Ne legyél gyáva! A rohadt életbe, egyszer az életben legyél már férfi! Ez egy rohadt

gyilkos, minket is ki fog nyírni. De legalább méltósággal viseljük!

DÁVID Ferike, ne hallgass rá! Nem vagyok férfi, nyuszika vagyok, engedj el, senkinek sem szólok...

FERIKE (kiszabadítja Olivért)

DÁVID De miért ő? De miért ő?

MAKAROV (jön be) Te is kezded. Miért kell mindent megismételni? Fel nem foghatom.

DÁVID Makarov! Csinálj már valamit!

(Olivér odalép Dávidhoz, szabaddá teszi a kezét. Ferike szó nélkül nézi végig, nem tesz semmit.)

DÁVID Most mi van?

OLIVÉR Ez a mi játszmánk.

FERIKE Ez a miénk.

DÁVID (Makarovnak) Most mi van?

MAKAROV Az van, hogy ez a Góbi sivatagos forgatás ugrott. Hm.

DÁVID Mit mondott Ferike?

MAKAROV (csendre inti Dávidot)

OLIVÉR (Ferikének) Két választásunk van. Ha nálad marad a fegyver, megölsz engem és a többieket is. Mert nem tehetsz mást. Gyilkos vagy. Ha elveszem a fegyvered, én öllek meg. Mert nem tehetek mást, hiszen gyilkos vagy. Te az apád helyett apádként akarsz rám tekinteni. Nem jó gondolat. Mert nem én vagyok a jó választás neked. Persze, ez még alakulhat másként is. De akkor te már nem élsz. Mert csak azzal bizonyíthatom neked, hogy igenis én vagyok a férfi, az a férfi, akire felnézhetsz, ha végrehajtom az ítéletet. Ha én leszek a bírád! Megértesz, Ferike?

FERIKE (sír)

DÁVID (Makarovnak) Erre mikor jött rá?

MAKAROV Figyelni kell, Dávid. Oda kell figyelni!

DÁVID Nagyon durva, hogy egyáltalán nem félek. Olyan, mintha egy filmben lennék.

MAKAROV Még lehet belőle az is.

FERIKE (sírva beszél, hosszan, senki nem érti a szavát)

OLIVÉR (nyugodtan) Nem értem, mit mondasz. (csend) Most meg kell küzdenünk!

FERIKE (sírva beszél, most rövidebben, de még mindig nem lehet érteni)

DÁVID (Makarovnak) Te érted?

MAKAROV (bizonytalanul bólogat)

(Olivér először lassan, majd egyre határozottabban elindul Ferike felé, aki felemeli a nyílpuskát, Olivérre céloz. Olivér megtorpan. Dávid nem mer odanézni. Makarov elővesz egy zacskó mazsolát, szemezget a finom étekből. Ferike leengedi a fegyvert, majd finoman leteszi a földre, és széttárja karjait. Olivér odalép, felveszi a nyílpuskát, és megmarkolja Ferike vállát.)

OLIVÉR Gloria victis...

(Olivér kilöki Ferikét az ajtón, majd ő is utána megy.)

DÁVID (csend) Megöli, ugye?

MAKAROV Úgy sejtem.

DÁVID (elismerően bólint)

MAKAROV (átszellemülten) A magyar Bruce Willis.

DÁVID Tökös egy faszi ez az Olivér.

MAKAROV Lett volna tökösebb Spielberg előtt! Ha már akkor is én vagyok az ügynöke... Mindegy.

DÁVID Ebből az egészből mit kellene megtanulnom?

MAKAROV Ha figyeltél, akkor tudod. (csend)
Mindenesetre ezt a vinnyogást meg
önnyuszikázást felejtsd el és tagadd le a
világ előtt! (elgondolkozik) A sajtó előtt
feltétlenül. Indulunk?

DÁVID A Pajero kulcs szerintem Olivérnél maradt.
De van ló.

MAKAROV Megülöm. (elővesz egy kisüveget) A mai
három decim még a rendelkezésemre áll.

DÁVID Három és fél!

MAKAROV (bólogat)

DÁVID Kár, hogy csak férfias jelenség vagyok, de
nem férfi! (csend) Se az interjút nem
szeretem, se a nyilvános szereplést. A
reklámtól valósággal irtózom. Feltűnés
nélkül, titokban szeretnék világhírű
lenni.

MAKAROV Karinthy, ugye?

DÁVID (bólint) Sosem leszek világhírű. Marad az
az ezer, aki kétszázszor megnéz a
színpadon.

MAKAROV Én is érzem, hogy ez a filmszerep nem reád
vár. Ám ha híres nem is, elismert még
maradhatsz. Lehet, hogy neked ez van
megírva. De mindegy is. Nem vagy az a
dzsonmeklén-típus, ez tény. Majd keresek
neked egy jó kis kőszínházat. Egy-két évig
mormoghatsz mély gondolatokba mártogatott,
avittas ősmagyar drámaszövegeket, aztán
majd... Minden lehetséges. Olyan még nem
volt, hogy...

DÁVID ... ne lett volna valahogy.

MAKAROV Így igaz. Én bizakodom.

(Sötét.)

végre felálltam,
megtaláltam
magam.
amit érzek,
hallok,
látok,
mondok:
én vagyok.
én?

minden kacat a helyén marad,
minden darab egy színdarab.
de ki visz fel a liften?
a sors vagy az isten?
meg kellene tanítani!
meg lehetne tanítani.
meg kellene...
meg lehetne...
meg...

(Dávid egy klasszikus kőszínház drámájának főszereplőjeként áll a színpadon. Hatalmas, színes királyjelmezben, koronával a fején, pallossal a kezében. A záró monológot mondja éppen. A nézőtéren mocorgás, köhécselés. Dávid nem zavartatja magát.)

DÁVID Leszállóban a nap sugára, a seregek a távoli horizonton túl már. Legyőzettem, de legyőzni nem tudtak. Síromon kopog a temetőbogár. Jöjjetek értem...

(Dávid egy pillanatra megáll, mert a nézőtéren valaki hangos zörgéssel cukorkát vesz elő egy zacskóból, majd kibontja.)

DÁVID (folytatja) Jöjjetek értem, rettenthetetlen kéjsóvár angyalok! Jöjjetek, járuljatok elém, mert én Ottó király vagyok. Megalkudtam, gyengeségem felfedtem, mindent, mit atyám reám hagyott, elfeledtem. De újrakezdem, s hitem erejével, mit magam után hagyok, őrizzétek emlékem! S ha kell, ha a sors úgy kívánja, igaz férfiként halok, mert én...

(Megcsörren egy mobil a nézőtéren. Hosszan szól a zene, míg a néző végre kikapcsolja. Dávid szemei egyre jobban elsötétülnek. Elővesz egy kulacsot, és huszonhárom másodpercig iszik belőle. Majd befejezi a monológot.)

DÁVID ... ha a sors úgy kívánja, igaz férfiként halok, mert én...

(Újra megszólal a mobil.)

DÁVID Basszameg... én a Dzson Meklén vagyok!

(Letépi magáról a jelmezét, s tekintetében gyilkos
haraggal a néző felé indul.)

(Függöny.)

Budapest, 2019.